

Veilige evenementen in Zuid-Limburg

Richtlijnen voor organisatoren

Veiligheidsregio Zuid-Limburg: een samenwerkingsverband van brandweer, GGD, politie en gemeenten.

Inhoudsopgave

1. Doel van deze brochure	4
2. Melding- en vergunningsprocedure	6
3. Algemene veiligheidsmaatregelen	10
Verantwoordelijkheden	10
Veiligheid(s)plan	10
Nooduitgangen en vluchtwegen	11
Verkeerscirculatie	12
Overnachtingen	12
Specifieke onderwerpen	12
4. Geneeskundige voorzieningen	14
5. Crowd management en crowd control	15
6. Hygiëne	16
Toiletten/sanitaire voorzieningen	16
Drinkwater	16
Afvalverwijdering	16
Tatoeages en piercings	17
Legionellapreventie	17
7. Brandveiligheid	18
Brandvertragende aankleding	18
Kleine blusmiddelen	18
Kamp- en feestvuren	18
Wensballonnen	18
Koken, bakken, braden	19
Tijdelijke bouwsels	19
8. Alcohol en verdovende middelen	20
Contactgegevens	23

1. Doel van deze brochure

Bij het organiseren van een evenement zijn er een aantal zaken om rekening mee te houden. Een evenement moet immers niet alleen goed georganiseerd zijn, maar ook op een veilige manier verlopen. Daarbij zijn de veiligheidsaspecten een belangrijke verantwoordelijkheid van de organisator van een evenement. Om de organisator daarbij te ondersteunen heeft de Veiligheidsregio Zuid-Limburg een aantal richtlijnen opgesteld, die door alle gemeenten in Zuid-Limburg worden gehanteerd. Ze worden in deze brochure nader toegelicht. De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een samenwerkingsverband van brandweer, GGD, politie en gemeenten.

2. Melding- en vergunning- procedure

Aanmelden evenementen

Elk evenement moet worden aangemeld bij de gemeente. Daarnaast is op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening vaak een vergunning nodig van de gemeente waar het evenement wordt gehouden. Het melden van een evenement of het aanvragen van een vergunning bij de gemeente is een taak van de organisator. Gemeenten en hulpdiensten zijn dan tijdig op de hoogte en kunnen beoordelen of het evenement kan plaatsvinden en welke voorwaarden daaraan verbonden zijn. De gemeente toetst de aanvraag aan de lokale criteria en aan de Handreiking aanpak evenementen Zuid Limburg van de Veiligheidsregio. Daarom moet een aanvraag voor een evenementenvergunning ruim voor aanvang van het evenement worden ingediend.

Drie categorieën evenementen

Evenementen worden ingedeeld in drie categorieën: A, B en C. De gemeente bepaalt op basis van een risicoscan tot welke categorie een evenement behoort. De risicoscan bepaalt tevens hoe en met welke inzet de hulpdiensten bijdragen aan een succesvol en veilig verloop van het evenement.

A categorie

Een evenement van de A-categorie heeft een laag risico, een beperkte impact op de omgeving en beperkte gevolgen voor het verkeer. Doorgaans wordt voor deze categorie evenementen volstaan met een melding aan de gemeente en wordt door de gemeente veelal geen vergunning met voorwaarden opgesteld.

B categorie

Dit betreft evenementen met een gemiddeld risico, grote impact op de directe omgeving en/of grote gevolgen voor het verkeer.

C categorie

Het gaat om evenementen met een hoog risico, grote impact op de stad en/of grote regionale gevolgen voor het verkeer.

Bij evenementen van de C-categorie geven de hulpdiensten gezamenlijk advies aan de gemeente over de aan de vergunning te verbinden voorwaarden, die vervolgens door de gemeente in de evenementenvergunning worden vastgelegd. De vergunning dient tijdens het evenement te allen tijde getoond te kunnen worden. Handhaving van de afspraken door organisator en overheid is van wezenlijk belang voor de veiligheid. De overheidsdiensten hebben te allen tijde het recht om preventief en reactief te handhaven.

Vergunningaanvraag

Om een duidelijk beeld te krijgen van het evenement worden in de aanvraag uiteenlopende gegevens gevraagd. Dit betreft, uiteraard voor zover van toepassing, onder andere:

- een beschrijving van het evenement en het evenemententerrein;
- de contactgegevens van de aanvrager;
- de begin- en eindtijden van het evenement en van de op- en afbouw;
- de ten gehore te brengen muziek;
- het gebruik van drank- en etenswaren;
- bouwwerken zoals tenten en podia;
- een plattegrond van het evenemententerrein;
- de voorgestelde veiligheidsmaatregelen of een veiligheidsplan;
- geneeskundige maatregelen;
- maatregelen met betrekking tot opslag en afvoer van afval.

Naast de evenementenvergunning moeten organisatoren rekening houden met mogelijke andere vergunningen c.q. ontheffingen, zoals:

- een ontheffing om alcoholische dranken te mogen schenken;
- een ontheffing om geluid te mogen produceren.

Informeel ruim van te voren naar de specifieke aandachtspunten en beperkingen bij de gemeente ten aanzien van het voorgenomen evenement. Houd ook rekening met de termijn voor het indienen van een vergunningaanvraag: minimaal 8 weken voor aanvang van het evenement. Bij een groot evenement kan deze aanvraagperiode oplopen tot 26 weken.

Verdere procedure

Als de aanvraag compleet wordt ontvangen, wordt deze in behandeling genomen en beoordeeld. Vervolgens wordt de vergunning verleend of afgewezen. Gaat het om een groot evenement dan wordt advies ingewonnen bij de hulpdiensten en kan om aanvullende informatie worden gevraagd.

3. Algemene veiligheidsmaatregelen

Verantwoordelijkheden

De organisator van het evenement is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid op het evenemententerrein. Dit betekent de zorg voor onder meer:

- brandveiligheid en de veiligheid van (tijdelijke) bouwconstructies;
- gebruik van alcohol en drugs;
- gebruik van glas en blik;
- de voorbereiding op calamiteiten;
- het inhuren van gecertificeerde veiligheidsdiensten;
- de vereiste verzekeringen.

In geval van calamiteiten zullen de hulpdiensten in overleg met de evenementenorganisator deze verantwoordelijkheid overnemen.

De burgemeester is het bevoegd gezag en te allen tijde eindverantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid, ook tijdens een evenement. Het Openbaar Ministerie is verantwoordelijk voor de vervolging van strafbare feiten. Het is belangrijk dat de organisatie vroegtijdig in overleg treedt met de hulpdiensten om de te nemen veiligheidsmaatregelen af te stemmen.

Veiligheid(splan)

Bij evenementen in de C-categorie stelt de organisator een veiligheidsplan op, waarin de veiligheidsaanpak van het evenement is beschreven. Dit plan kan ook worden voorgeschreven bij sommige evenementen in de B-categorie. Nadere informatie over de inhoud van een veiligheidsplan kan de gemeente verstrekken.

In het veiligheidsplan is minimaal één contactpersoon vermeld, die gedurende het gehele evenement bereikbaar is. In geval van een calamiteit of controle is er altijd een aanspreekpunt bereikbaar en beschikbaar. Het veiligheidsplan wordt de hulpdiensten ter beschikking gesteld, zodat deze op de hoogte zijn van alle voorgenomen maatregelen.

Een veiligheidsplan bevat minimaal de volgende onderwerpen:

- een beschrijving van het evenement;
- het maximaal te verwachten aantal bezoekers;
- maatregelen voor crowd management en crowd control;
- scenario's in geval van verstoringen van het evenement;
- een lijstje met belangrijke telefoonnummers;
- voldoende communicatiemiddelen;
- een verbindingsschema; wie heeft contact met wie;
- afspraken over communicatie met publiek, omwonenden, belanghebbenden en pers.

De organisatie dient rekening te houden met mogelijke calamiteiten die een bedreiging voor het evenement kunnen zijn. Dat kan per evenement verschillen. Denk hierbij aan een plotselinge omslag van het weer, actieve zakkenrollers, meer bezoekers dan verwacht enz. De organisatie dient hierop snel en adequaat te kunnen anticiperen.

De organisatie zorgt voor de in de vergunning voorgeschreven voorzieningen, zoals het aantal EHBO-ers en zo nodig artsen, BHV-ers, verkeersregelaars en beveiligers. De bezoekers willen van het evenement genieten en er op kunnen rekenen dat het evenement ordentelijk en veilig verloopt.

Nooduitgangen en vluchtwegen

Het is van groot belang dat de aanwezigen zichzelf tijdens een calamiteit in veiligheid kunnen brengen. Hierbij spelen vluchtwegen en nooduitgangen een belangrijke rol.

De hulpdiensten moeten de evenementlocatie en directe omgeving te allen tijde goed kunnen bereiken. Van de aanwezige bluswatervoorzieningen dient

altijd gebruik gemaakt te kunnen worden.
Een specificatie van deze maatregelen vormt onderdeel van de vergunning.

Verkeerscirculatie

Bij de grotere vergunningplichtige evenementen maakt de organisatie in overleg met de politie een verkeerscirculatieplan. In voorkomende gevallen zal dit worden voorgeschreven in de vergunningsvoorwaarden van de gemeente. De bezoekers willen op tijd komen en niets missen van het programma. Het verkeerscirculatieplan wordt de politie ter beschikking gesteld zodat bij het stagneren van het verkeer samen met de organisatie naar alternatieven gezocht kan worden

Overnachtingen

Bij een meerdaags evenement kan er sprake zijn van overnachtingen in tijdelijke huisvesting die in eerste instantie niet bedoeld is om er te overnachten, zoals scholen en sporthallen. Overnachtingen in de buitenlucht dienen plaats te vinden op een afgebakend en daarvoor aangewezen terrein. Er dienen voldoende geschikte en schone voorzieningen te zijn. Denk hierbij aan slaapplekken, toiletten en was/douche gelegenheid.

Specifieke onderwerpen

Niet elk evenement is hetzelfde. Soms zijn evenementen zodanig van aard en opzet dat de te nemen maatregelen om maatwerk vragen. Zijn er specifieke onderwerpen die niet in deze algemene brochure zijn vermeld, dan is overleg met de betreffende gemeente van belang om tot passende maatregelen te komen. Zo nodig vraagt de gemeente daarbij de hulpdiensten om nader advies.

4. Geneeskundige voorzieningen

Een meerdaags popfestival vereist andere geneeskundige voorzieningen dan een eendaags evenement, een klassiek concert of een motorsportrace. Er zijn verschillende niveaus van geneeskundige hulpverlening:

- EHBO;
- huisartsenhulp of vergelijkbaar;
- ambulancehulp.

De geneeskundige voorziening valt onder de verantwoordelijkheid van de organisator. Kosten die hieruit voortvloeien zijn voor rekening van de organisator. Afhankelijk van de aard en de omvang van het evenement kunnen meerdere EHBO-posten vereist zijn. Ook kan de vergunningverlener als voorwaarde stellen dat er hulpverleners met specifieke expertise aanwezig zijn. Bij B- of C-evenementen dient ook een voorziening op professioneel niveau aanwezig te zijn om te grote druk op de reguliere hulpverlening te voorkomen. Deze professionele post dient deugdelijk gehuisvest te zijn. Bij evenementen van de B- en C-categorie ligt de coördinatie en leiding over de geneeskundige voorziening bij één coördinator. Deze coördinator zorgt in de voorbereiding voor de afstemming met de meldkamer ambulancezorg, de regionale ambulancevoorziening, apotheken, ziekenhuizen en huisartsenposten.

5. Crowd management en crowd control

Paniek in menigten en de gevolgen daarvan zijn voor een deel te voorkomen door crowd management en crowd control.

Crowd management

Crowd management is de voorbereiding op en planning van een ordelijk verloop en goede afhandeling van grote publieksstromen. Belangrijk is het beschikbare aantal vierkante meters voor het publiek en het aantal personen dat maximaal per vierkante meter toegelaten wordt. Nooduitgangen en vluchtwegen (zie hoofdstuk 3) en compartimentering voor podia om grote druk van het publiek te voorkomen, zijn belangrijke onderdelen van crowd management.

Crowd control

Onder crowd control wordt verstaan het reageren op en sturen van grote groepen mensen. Crowd control gebeurt tijdens het evenement. Communicatie met het publiek is van cruciaal belang. Hulpmiddelen hierbij zijn lichtkranten, steltlopers, crowdwatchers, twitter en andere sociale media. Ook het bedenken van scenario's, 'wat te doen in het geval dat het misgaat', zijn hiervan onderdeel. Zie ook hoofdstuk 3 veiligheidsplan. Advies: denk in de voorbereiding na over het managen van mensenmassa's. Tijdens een incident is daar geen tijd voor!

6. Hygiëne

Toiletten/sanitaire voorzieningen

Op het evenemententerrein moeten voldoende toiletten aanwezig zijn. Toiletten die aangesloten kunnen worden op de riolering zijn hygiënischer en hebben daarom de voorkeur. In de vergunning worden daaraan nadere voorwaarden gesteld.

Drinkwater

Het is belangrijk om voor voldoende drinkwater te zorgen tijdens een evenement. Plaats voldoende watertappunten waar schoon leidingwater gratis beschikbaar is, vooral bij evenementen waarbij een verhoogd gevaar voor uitputting en uitdroging bestaat, zoals dance-events, popconcerten en sportactiviteiten. Tijdelijke drinkwatervoorzieningen moeten voldoen aan NEN 1006.

Afvalverwijdering

Er dienen voldoende afvalbakken te worden geplaatst, zodat al het afval kan worden opgevangen. Glas moet afzonderlijk worden verzameld. Het is noodzakelijk om dagelijks, of zondig meerdere keren per dag, het afval te verzamelen bij een aparte opslagplaats. Het afval moet worden opgeslagen in afsluitbare afvalcontainers en tijdig opgehaald worden; in elk geval zo vaak dat er geen afval rondom of buiten de afvalbakken wordt gedeponerd. De opslagplaats dient zodanig te worden schoongehouden dat ratten en ander ongedierte niet worden aangetrokken.

Tatoeages en piercings

Tijdens evenementen kan voor tatoeëren en/of piercen een vrijstelling van de vergunningplicht van het Warenwetbesluit tatoeëren en piercen worden gegeven. Zie hiervoor de Warenwetregeling vrijstelling vergunningplicht tatoeëren en piercen. Hiertoe dient een formulier ingevuld te worden dat op te vragen is bij de GGD Zuid Limburg, onderdeel Technische Hygiënezorg.

Legionellapreventie

Legionellapreventie is van toepassing op evenementen waarbij watervernevelling optreedt of onvoorzien kan optreden door:

- een tijdelijk aangelegde leidingwaterinstallatie, bijvoorbeeld douchecabines op popfestivals;
- een waterinstallatie, zoals whirlpools, luchtbevochtiging en waterdecoraties.

Bij de GGD kun u hierover informatie opvragen.

7. Brand- veiligheid

Brandvertragende aankleding

Bij de inrichting van de evenementlocatie dient er gebruik gemaakt te worden van brandvertragende aankleding. Deze aankleding mag het vluchten van de locatie nooit belemmeren. De aankleding moet op minimaal 2,5 meter van de vloer hangen.

Kleine blusmiddelen

Om een beginnend brandje in de kiem te smoren, moeten er goedgekeurde kleine blusmiddelen voorhanden zijn; in voldoende mate en afgestemd op het gebruik. Het juiste aantal en de locaties van kleine blusmiddelen worden bepaald in overleg met de brandweer.

Kamp- en feestvuren

Bij kamp- en feestvuren schuilt het grootste gevaar in het zogenaemde vlieg-vuur. Vliegvuur kan zich over een relatief grote afstand verplaatsen. Daarom dient er bij kamp- en feestvuren altijd rekening gehouden te worden met de windkracht (maximaal 4 Beaufort), de afstand tot de bebouwing of natuur (bos, heide), de ondergrond en de aanwezigheid van kleine blusmiddelen.

Wensballonnen

Wensballonnen zijn kleine luchtballonnen, vaak van rijstpapier, die verhit worden door een waxinelichtje. Ze zijn erg brandgevaarlijk. Daarom is het niet toegestaan om wensballonnen op te laten.

Koken, bakken, braden

Om de risico's van brand te verminderen is koken, bakken of braden alleen toegestaan door middel van gas- of elektriciteitsinstallaties. Voor drukhouders geldt dat ze deugdelijk moeten zijn en opgeslagen moeten worden buiten het bereik van onbevoegden, op een goed geventileerde plaats, uit de zon en op minimaal 5 meter van bebouwing.

Aan (mobiele) bakkramen, tenten waarin gekookt, gebakken en of gebraden wordt, verbruikstoestellen en installaties, gasleidingen, appendages en verwarmingstoestellen worden specifieke eisen gesteld.

Tijdelijke bouwsels

Tijdelijke bouwsels vormen constructief en door invloeden van buitenaf (weer, ondergrond) een risico bij evenementen. Voor het plaatsen van tijdelijke bouwsels (tenten, podia, tribunes enz.) bij evenementen worden constructieberekeningen en een bouwboek geëist. Het inrichten en aankleden van deze tijdelijke bouwsels is geregeld in specifieke voorschriften die op te vragen zijn bij de brandweer.

Dit zijn de belangrijkste voorschriften voor brandveiligheid bij evenementen. Het complete overzicht is op te vragen bij de brandweer.

8. Alcohol en verdovende middelen

Veilig en gezond uitgaan

Om ervoor te zorgen dat een evenement op een prettige manier verloopt, is het van belang dat de organisator nadenkt over alcohol en drugs. Dit geldt vooral voor jongerenevenementen; zeker als de verwachting is dat er illegale drugs gebruikt zullen worden.

De organisatie geeft de grenzen aan op het gebied van (excessief) alcohol- en drugsgebruik en visitatie- en controlebeleid. Hierbij worden de wettelijke maatstaven in acht genomen. Voorkomen is beter dan genezen.

Alcohol

In de Drank en Horecawet is bepaald dat het verboden is om aan jongeren onder de 16 jaar alcohol te verstrekken. Aan jongeren tussen de 16 en 18 jaar is het verboden om sterke drank te verstrekken. Ook is het doorschenken aan dronken personen strafbaar.

Praktische maatregelen bij het handhaven van de Drank en Horecawet:

- breng vrijwilligers op de hoogte van de belangrijkste regels;
- regel van tevoren een instructie verantwoord alcohol schenken voor de barmedewerkers (IVA-training is een cursus van 2 uur);
- wijs een barcoördinator aan die geïnstrueerd is over de wetgeving;
- werk met een polsbandjessysteem waardoor leeftijd makkelijk is vast te stellen;
- regel toezicht op het doorgeven van alcohol aan minderjarigen;
- maak samenwerkingsafspraken met security, politie en gemeente;
- op zeer grote evenementen kan het een overweging zijn om evenementenbier te schenken;

- vermijd goedkope prijsacties voor alcohol en zorg voor aantrekkelijk geprijsde alcoholvrije dranken.

Verdovende middelen

Bij evenementen kan het voorkomen dat bezoekers drugs gebruiken. Drugs zijn er in vele varianten zoals XTC of GHB. Op een afgesloten terrein kan de security tassen controleren, maar drugsgebruik is niet helemaal te voorkomen. Andere praktische maatregelen zijn:

- huur tijdig een Rode-Kruis Vereniging in die getraind is op Eerste Hulp Bij Drugsincidenten in het Uitgaanscircuit (EHBDu). Geef hen een rustige plek.
- maak in het veiligheidsplan afspraken over overmatig alcohol- of drugsgebruik.
- een dance- of jongerenevenement kan een goede gelegenheid zijn om jongeren te informeren en bewust te maken over veilig uitgaan, alcohol en andere drugs, of onveilig vrijen. Het is mogelijk om een voorlichtings-team te laten komen. Kosteloos advies hierover geven de GGD Zuid Limburg (onderdeel Sense) of Mondriaan Verslavingspreventie (Project uit in Zuid).

Mondriaan kan de volgende cursussen verzorgen:

- IVA over verantwoord alcohol schenken;
- de Barcode over omgaan met alcohol en drugsgebruik tijdens een evenement;
- de EHBDu voor Rode Kruis of EHBO vereniging.

Meer informatie of kosteloos advies:

Mondriaan Verslavingspreventie, T 046 457 10 60.

Contactgegevens

Brandweer Zuid-Limburg

www.brwzl.nl
info@brwzl.nl
T 088 450 74 50

GGD Zuid Limburg

www.ggdzl.nl
info@ggdzl.nl
T 043 400 67 53
(afdeling GHOR)

Politie Limburg Zuid

www.politie.nl/limburg-zuid.nl
regio@limburg-zuid.politie.nl
T 0900-8844

Informatie via de **gemeente** waar het evenement plaatsvindt

Gemeenten Zuid-Limburg	Website	E-mail	Telefoon
Beek	www.gemeentebeek.nl	info@gemeentebeek.nl	046 438 92 22
Brunssum	www.brunssum.nl	gemeente@brunssum.nl	045 527 85 55
Eijsden-Margraten	www.eijsden-margraten.nl	info@eijsden-margraten.nl	043 458 84 88
Gulpen-Wittem	www.gulpen-wittem.nl	info@gulpen-wittem.nl	043 880 06 00
Heerlen	www.heerlen.nl	gic@heerlen.nl	045 560 50 40
Kerkrade	www.kerkrade.nl	gemeentehuis@kerkrade.nl	045 567 67 67
Landgraaf	www.landgraaf.nl	gemeente@landgraaf.nl	045 569 52 22
Maastricht	www.maastricht.nl	post@maastricht.nl	043 350 40 00
Meerssen	www.meerssen.nl	info@meerssen.nl	043 366 16 61
Nuth	www.nuth.nl	info@nuth.nl	045 565 91 00
Onderbanken	www.onderbanken.nl	gemeente@onderbanken.nl	045 527 87 87
Schinnen	www.schinnen.nl	info@schinnen.nl	046 443 92 92
Simpelveld	www.simpelveld.nl	info@simpelveld.nl	045 544 83 83
Sittard-Geleen	www.sittard-geleen.nl	info@sittard-geleen.nl	046 477 77 77
Stein	www.gemeentestein.nl	info@gemeentestein.nl	046 435 93 93
Vaals	www.vaals.nl	info@vaals.nl	14 043
Valkenburg a/d Geul	www.valkenburg.nl	info@valkenburg.nl	043 609 92 92
Voerendaal	www.voerendaal.nl	info@voerendaal.nl	045 575 33 99

